

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 04-06-2024
Enhed: Psykiatri og Misbrug
Sagsbeh: nff
Sagsnr.:2024 - 5149
Dok. nr.: 142292

Folketingets Sundhedsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 439 (alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 10. april 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Spørgsmål nr. 439:

"Vil ministeren kommentere artiklen "Grønlandsk far i chok: Datters drabsmand på fri fod i Aarhus", tv2ostjylland.dk, den 28. marts 2024, herunder at en drabsmand, der i 2020 er dømt for at have dræbt sin ekskæreste og forsøgt at dræbe hendes 15-årige datter, allerede i 2024 kan være på uledsaget udgang, hvor han kunne købe en køkkenkniv og medbringe denne tilbage på afdelingen uden at blive kropsvisiteret, hvorefter han begik et nyt drab? Ministeren bedes redegøre for, om det er hensigtsmæssigt at psykiatrien oplyser, at der ikke findes lovhjemmel til at visitere retspsykiatriske patienter, der kommer tilbage fra udgang, samt redegøre for om den nye bekendtgørelse om udgangstilladelse m.v. til personer, der er anbragt i hospital eller boform i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret, som den forhenværende justitsminister Nick Hækkerup satte i kraft fra slutningen af efteråret 2022 efter en lignende episode, hvorefter der blev indsat en ny bestemmelse om, at der ved afgørelse om tilladelse til udgang skal lægges vægt på, at hensynet til retshåndhævelsen ikke i øvrigt taler imod udgangen, herunder de forhold, der har begrundet dom til anbringelse, således at det eksempelvis kan tale imod tilladelse til udgang, at den dømte har begået særlig grov personfarlig kriminalitet og alene har været anbragt på en psykiatrisk afdeling i en kortere periode, er tilstrækkelig, eller om der er behov for yderligere stramninger, herunder at drabsdømte tidligst kan få uledsaget udgang efter 5 år fra endelig dom, samt tilvejebringelse af lovhjemmel til kropsvisitering af retspsykiatriske patienter? Der kan i øvrigt henvises til UUI alm. del - supplerende svar på spm. 582 (folketingsåret 2020-21)."

Svar:

Jeg vil først og fremmest udtrykke min sympati for familien, som beskrevet i artiklen fra TV2 Østjylland. Jeg kan desværre ikke kan udtale mig konkret om den tragiske sag på den retspsykiatriske afdeling på Aarhus Universitetshospital.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt, at psykiatrien oplyser, at der ikke findes lovhjemmel til at visitere retspsykiatriske patienter, der kommer tilbage fra udgang, kan jeg oplyse, at psykiatrilovens § 19 a, stk. 2-3, giver mulighed for, at retspsykiatriske afdelinger rutinemæssigt kan anvende krops- og bagagescannere på patienter og personer, som søger adgang til den retspsykiatriske afdeling for at sikre, at farlige genstande eller ulovlige medikamenter ikke bliver indført på afdelingen.

Det bemærkes, at der med *Aftale om en Bedre Psykiatri* fra november sidste år er afsat i alt 100,0 mio. kr. i 2024 til en tryghedspakke. Midlerne skal bidrage til at forbedre og højne sikkerheden for medarbejdere og patienter i både den regionale behandlingspsykiatri og den kommunale socialpsykiatri. Regioner og kommuner kan anvende midlerne til konkrete tryghedsskabende indsatser efter lokale behov med henblik på at klæde medarbejderne i psykiatrien bedre på til at håndtere konfliktfyldte situationer. Det kan fx være videreuddannelse og kompetenceudvikling af medarbejdere, fx i form af selvforsvarskurser med fokus på deeskalerende kommunikation og frigørelsesteknikker, udbredelse og styrkelse af brugen og rækkevidden af overfalds- og pejlingssystemer, samt brug af elektroniske låse samt videreuddannelse i konflikt- og afværgeforanstaltninger.

Derudover vedtog alle Folketingets partier, bortset fra Alternativt, den 21. maj 2024 regeringens forslag om en ændring af psykiatriloven, hvorefter det bl.a. vil være muligt for retspsykiatriske afdelinger og ambulatorier rutinemæssigt at anvende metaldetektorer. Formålet med ændringen er netop at højne sikkerheden på afdelinger og ambulatorier for personale og medpatienter. Lovforslaget træder i kraft den 1. juni 2024.

I forhold til den del af spørgsmålet som vedrører indholdet af udgangsbekendtgørelsen, kan jeg henvise til, at udgangsbekendtgørelsen hører under Justitsministeriets ressort. Jeg kan henvise til et bidrag fra Justitsministeriet, som har oplyst følgende:

”Reglerne om udgangstilladelse til retspsykiatriske patienter findes i bekendtgørelse nr. 200 af 25. marts 2004 om udgangstilladelse mv. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret. Reglerne fastsættes af justitsministeren efter forhandling med social- og boligministeren samt indenrigs- og sundhedsministeren.

For så vidt angår tilfælde, hvor en person er dømt til anbringelse i hospital eller sygehusafdeling for sindslidende med undtagelse af Sikringsafdelingen, følger det af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, at overlægen træffer afgørelse om udgang uden for hospitalets område af højst tre timers varighed inden for samme døgn. Statsadvokaten kan træffe afgørelse om udgang i videre omfang end det, der følger af bekendtgørelsens udgangspunkt, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Det fremgår desuden af bekendtgørelsen, at der ved afgørelsen af, om der bør gives tilladelse til udgang – ud over behandlingsmæssige hensyn – navnlig lægges vægt på hensynet til retssikkerheden, herunder de forhold, som har begrundet dom til anbringelse i stedet for mindre indgribende foranstaltninger, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1. Tilladelse til udgang betinges endvidere af, at den dømte under udgangen ikke begår strafbare forhold eller i øvrigt misbruger udgangstilladelsen. Tilladelsen kan desuden betinges af andre vilkår, som findes formålstjenlige for at undgå misbrug, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 2.

. / . Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at der er et igangværende arbejde med udstedelse af en ny bekendtgørelse om udgangstilladelse m.v. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret. Udkastet til en ny udgangsbekendtgørelse har været sendt i offentlig høring i perioden fra den 1. juli til den 26. august 2022. Justitsministeriet har modtaget en række høringssvar til udkastet, som ministeriet aktuelt er i dialog med

bl.a. Social-, Bolig- og Ældreministeriet om. Disse drøftelser er imidlertid endnu ikke afsluttet, og arbejdet med den nye udgangsbekendtgørelse pågår således fortsat. Justitsministeriet kan i øvrigt henvise til ministeriets besvarelse af 27. december 2023 af spørgsmål nr. 405 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.”

Med venlig hilsen

Sophie Løhde